

Lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova)

Kapittel 1. Formålet med og verkeområdet for lova

§ 1-1. Formålet med lova

Formålet med denne lova er å medverke til at det kan opprettast og drivast *private skolar*, slik at foreldre og elevar kan velje andre skolar enn dei *offentlege*.

Opplæringa ved skolar som blir godkjende etter lova her, skal ta sikte på:

- a) å utvikle personlegdommen, talentet og dei mentale og fysiske evnene til elevane,
- b) å utvikle respekt for menneskerettane, grunnleggjande fridommar og for dei prinsippa som pakta til Dei sameinte nasjonane vernar om,
- c) å utvikle respekt for foreldra og den kulturelle identiteten, språket og verdiane til eleven, for dei nasjonale verdiane i det landet der eleven bur, og respekt for kulturar som er ulike hans eller hennar eigen,
- d) å førebu eleven til eit ansvarleg liv i eit fritt samfunn i ei ånd av forståing, fred, toleranse, likestilling mellom kjønna og venskap mellom alle folkeslag, etniske, nasjonale og religiøse grupper og personar som høyrer til urfolk,
- e) å fremje respekten for naturmiljøet.

Det skal leggjast vekt på å skape godt arbeidsmiljø og gode samarbeidsformer mellom lærarar og elevar og mellom skole og heim. Alle som er knytte til skolen, skal arbeide for å hindre at elevane kjem til skade eller blir utsette for krenkjande ord eller handlingar.

§ 1-2. Verkeområdet

Lova gjeld godkjenning med rett til *statstilskot* for *private* grunnskolar og *private vidaregåande skolar*, og vilkår for å få slikt *tilskot*.

Lova gjeld ikkje skolar som er omfatta av *folkehøyskolelova*, *fagskolelova*, *voksenopplæringslova* eller skolar som *driv verksemda si* etter opplæringslova § 2-12. Lova gjeld heller ikkje skolar som blir drivne av politiske grupper eller parti på partipolitisk grunnlag.

Lova gjeld ikkje fjernundervisning og kjøp av opplæringstenester.

§ 1-3. Definisjonar

Med heimkommune og heimfylke i denne lova er meint den kommunen eller fylkeskommunen som har ansvaret etter opplæringslova §§ 13-1, 13-2 og 13-3.

§ 1-4. Opphevast

§ 1-5. Opphevast

Kapittel 2. Godkjenning med rett til statstilskot

§ 2-1. Godkjenning av skolar

Departementet kan etter søknad godkjenne nye private skolar og driftsendringar ved godkjende private skolar. Vertskommunen eller vertsfylket skal gi fråsegn før departementet gjer vedtak i saka og kan klage på departementet sitt vedtak. Godkjende skolar har rett til statstilskot etter § 6-1 og til å drive verksemd etter lova.

Skolane skal drive verksemda si på følgjande grunnlag:

- a) religiøst,
- b) anerkjend pedagogisk retning,
- c) internasjonalt,
- d) særskilt tilrettelagt vidaregåande opplæring i kombinasjon med toppidrett,
- e) norsk grunnskoleopplæring i utlandet eller
- f) særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemma.

Departementet kan ikkje godkjenne nye skolar etter bokstav f.

Opplæringa skal vere på norsk eller samisk. Dette kravet gjeld likevel ikkje internasjonale skolar. Dokument som viktig for verksemda etter lova, skal vere tilgjengeleg på norsk eller samisk.

Departementet kan etter søknad godkjenne at ein grunnskole flyttar verksemda si til ein annan kommune eller at ein vidaregåande skole flyttar verksemda si til ein annan fylkeskommune.

Godkjenninga med rett til statstilskot fell bort dersom ein skole ikkje startar opp verksemda si etter lova i løpet av tre skoleår etter at godkjenning ble gitt. Det same gjeld om drifta etter lova opphørar.

Krava i andre ledd om eit særskilt grunnlag gjeld likevel ikkje skolar som var i drift per 1. april 2007 og som tidlegare er godkjend av departementet etter denne lova, lov 6. mars 1970 nr. 4 om tilskudd til private skolar (privatskolelova) eller lov 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring. Departementet kan etter søknad godkjenne nødvendige driftsendringar ved desse skolane.

Departementet kan i forskrift fastsetje fristar i samband med søknad om godkjenning av ein privat skole.

§ 2-2. Krav til verksemda til skolen

Skolen kan ikkje drive anna verksemd enn skole i samsvar med denne lova. Skolen kan likevel drive internat og skolefritidsordning som er knytte til den enkelte skolen.

Skolen må vere registrert i Einingsregisteret, jf. enhetsregisterlova, eller i tilsvarande register. Før det gis godkjenning etter § 2-1 må skolen vere registrert i samsvar med kravet i første punktum og kunne dokumentere at skolen har ein innskottskapital som tilsvarar minimumsbeløpet i aksjelova § 3-1(1).

Skolen må ha minimum 20 elevar. Dersom ein skole har færre enn 20 elevar tre skoleår i samanheng, fell godkjenninga med rett til tilskot etter denne lova bort. Departementet kan i særskilde tilfelle og etter søknad gi tidsavgrensa dispensasjon for kravet til elevtal.

§ 2-3. Krav til innhald og vurdering i opplæringa

Skolen skal drive verksemda si etter læreplanar godkjende av departementet. Det må gå fram av planen kva slag vurderingsformer og dokumentasjon skolen skal nytte. Skolane skal anten følgje den læreplanen som gjeld for offentlege skolar, eller læreplanar som på annan måte sikrar elevane jamgod opplæring, jf. opplæringslova § 2-1 første ledd og § 3-4 første

ledd. *Elles har skolen sin undervisningsfridom. I samband med godkjenninga fastset departementet kva for tilbod skolen kan gi og maksimalt elevtal på det einskilde tilbodet.*

Departementet kan gi forskrifter om *krav til læreplanen*, vurdering av elevar, klage på vurdering, eksamen og dokumentasjon. *Departementet kan også gi forskrifter om fritak frå opplæring i sidemålet for elevar i grunnskolen som får særleg språkopplæring, godskriving av tidlegare gjennomgådd vidaregåande opplæring eller praksis og fritak for den praktiske delen av kompetansemåla i faget kroppsøving den vidaregåande skolen.*

§ 2-4. Krav til undervisningslokale og skolemiljø

Godkjend opplæring skal til vanleg skje i eit undervisningslokale som er godkjend av departementet. Undervisningslokala må liggje innafor eit avgrensa geografisk område.

Opplæringslova kapittel 9a *Elevane sitt skolemiljø* gjeld også for skolar godkjende etter lova her. Departementet er klageinstans.

§ 2-5. Forsøksverksemd

Departementet kan etter søknad frå ein godkjend skole gi løyve til at det blir gjort avvik frå lova og forskriftene etter lova i samband med tidsavgrensa pedagogiske eller organisatoriske forsøk.

Kapittel 3. Elevane

§ 3-1. Inntak av elevar

Skolane skal ha heile landet som inntaksområde. Dei skal stå opne for alle som fyller vilkåra for inntak i offentlege skolar. Dette gjeld òg skolar i utlandet og internasjonale skolar i Noreg, jf. opplæringsloven §§ 2-1 tredje ledd og 3-1 første ledd.

Ved inntak til vidaregåande skolar skal ungdom med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3-1 prioriterast føre vaksne søkjarar med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 4A-3. Skolar for funksjonshemma kan også ta inn vaksne søkjarar utan rett til vidaregåande opplæring. Heimfylket skal vurdere realkompetansen til ein vaksen søkjar før han eller ho kan takast inn som elev ved ein vidaregåande skole. Norske vidaregåande skolar i utlandet kan ikkje ta inn vaksne.

Skolane skal ha eit inntaksreglement som viser prioriteringa av søkjarar, dersom søkinga er større enn kapasiteten til skolen. Reglementet skal innehalde reglar for prioritering ut frå saklege omsyn. Inntaksreglementet skal liggje innanfor den avgrensinga som følgjer av første og andre ledd. Skolen avgjer i samsvar med reglementet kven av søkjarane som skal takast inn.

Melding om inntak av elevar i grunnskolar skal sendast til heimkommunen til eleven. Melding om inntak til vidaregåande skolar skal sendast til heimfylket til eleven. Skolen skal melde frå til heimfylket om behovet for læreplass når eleven er teken inn på vidaregåande trinn 2.

Departementet kan gi forskrifter om *inntak* av utanlandske søkjarar.

Ved avgjerd etter desse reglane gjeld forvaltningslova. Avgjerd om inntak er enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Departementet er klageinstans.

Når det gjeld skolar for funksjonshemma, kan departementet gi dispensasjon frå reglane i andre ledd.

§ 3-2. Rett og plikt til opplæring

Elevar i grunnskolar som er godkjende etter denne lova, oppfyller si plikt til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 2-1.

Elevar i vidaregåande skolar som er godkjende etter denne lova, nyttar retten sin til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3-1 og § 4A-3.

§ 3-3. Skolegangen

Ein elev som har fått plass ved ein grunnskole som er godkjend etter denne lova, har rett til å fullføre opplæringa si ved skolen, så langt skolen er godkjend. Når omsynet til dei andre elevane tilseier det, kan ein grunnskoleelev i særlege tilfelle likevel flyttast til ein offentleg skole i heimkommunen. Før det blir gjort enkeltvedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak. Heimkommunen gjer vedtak. Departementet er klageinstans.

Opplæringslova § 2-1 tredje ledd om utsett skolestart og tidlegare skolestart og § 2-1 fjerde ledd om heilt eller delvis fritak frå opplæringsplikta gjeld tilsvarande for elevar i grunnskolar som er godkjende etter denne lova. Heimkommunen gjer vedtak. Departementet er klageinstans.

Ein elev som har fått plass ved ein vidaregåande skole som er godkjend etter denne lova, har rett til å fullføre *vedkomande trinn* med mindre eleven kan visast bort, jf. § 3-10.

Opplæringslova § 3-1 fjerde ledd om omval gjeld tilsvarande for elevar i vidaregåande skolar som er godkjende etter denne lova. *Heimfylket* gjer vedtak.

§ 3-4. Tilpassa opplæring og organisering av elevane i grupper

Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven.

Elevane kan delast i grupper etter behov. Gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg. Organiseringa skal vareta elevane sitt behov for sosialt tilhør. Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør.

§ 3-5. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar

Elevar ved grunnskolar godkjende etter denne lova som har eit anna morsmål enn norsk og samisk, har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følge den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar. Heimkommunen til eleven gjer vedtak og dekkjer utgiftene til slik opplæring. Departementet er klageinstans.

Morsmålsopplæringa kan leggjast til ein annan skole enn den eleven til vanleg går ved.

Når morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.

Føresegna gjeld ikkje for elever ved norske skolar i utlandet.

§ 3-6. Spesialundervisning og pedagogisk-psykologisk teneste

Opplæringslova § 5-1 om rett til spesialundervisning, § 5-3 om sakkunnig vurdering, § 5-4 om saksbehandlinga i samband med vedtak om spesialundervisning og § 5-5 om unntak frå reglane om innhaldet i opplæringa gjeld tilsvarande.

Heimkommunen eller heimfylket til *eleven sørgjer* for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering, gjer vedtak om spesialundervisning og dekkjer utgiftene til slik opplæring. I tvilstilfelle avgjer departementet kven som er ansvarleg for kostnadene. Departementet har tilsvarande ansvar for elevar ved norske skolar i utlandet.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av reglane om spesialundervisning.

Departementet er klageinstans for klage over kommunale og fylkeskommunale enkeltvedtak om spesialundervisning.

Føresegna gjeld ikkje opplæringstilbod som er spesielt organisert for vaksne.

Den pedagogisk-psykologiske tenesta i vertskommunen skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje betre til rette for elevar med særlege behov.

§ 3-7. Skyss m.m.

Elevane har rett til skyss etter reglane i opplæringslova § 7-1 første og andre ledd om skyss i grunnskolen, § 7-2 første ledd om skyss i den vidaregåande skolen, § 7-3 om skyss for funksjonshemma og mellombels skadde eller sjuke og § 7-4 om reisefølgje og tilsyn. Retten til skyss, reisefølgje og tilsyn for elevar i *grunnskolar* gjeld berre innanfor kommunegrensa i den kommunen der eleven bur. For elevar i *vidaregåande* skolar gjeld retten til skyss, reisefølgje og tilsyn berre innanfor fylkeskommunegrensa i den fylkeskommunen der eleven bur.

Heimkommunen eller heimfylket til elevane gjer vedtak om skyss, og dekkjer utgifter etter reglane i opplæringslova § 13-4. Departementet er klageinstans ved klage over kommunale og fylkeskommunale vedtak om skyss i grunnskolen. *Heimfylket* er klageinstans ved klage på vedtak om skyss i vidaregåande skolar.

Departementet kan gi forskrifter om skoleskyss og skyssgodtgjersle, og om at skyssbehovet til elevane i vidaregåande skolar i særskilde tilfelle kan dekkjast på andre måtar.

Føresegna gjeld ikkje opplæringstilbod som er spesielt organisert for vaksne og for elevar ved norske skoler i utlandet.

§ 3-8. Helsetilsyn

Forskrift gitt i medhald av *kommunehelsetjenestelova* § 1-3 femte ledd gjeld for elevar ved skolar i *Noreg godkjend etter denne lova*. Kommunen der skolen ligg, har ansvaret for å gjennomføre helsetenesta i samsvar med *forskrifta* og dekkje utgifter for helsetenesta ved skolane etter same reglar som for offentlege skolar.

§ 3-9. Ordensreglement og liknande

Kvar skole skal ha eit reglement med reglar om elevane sine rettar og plikter så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde reglar om åtferd, reglar om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet, og reglar om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.

Reglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra. Fysisk refsing eller anna krenkjande behandling må ikkje nyttast. Før det blir teke avgjerd om refsing, blant anna om bortvising eller tap av rettar, skal eleven ha høve til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda.

§ 3-10. Bortvising av elevar og tap av rettar

Skolen kan fastsetje i ordensreglementet at elevar som alvorleg eller fleire gonger bryt reglementet, kan visast bort frå undervisninga. På *årstrinna* 1-7 kan elevar visast bort for enkelttimar eller for resten av dagen, og på *årstrinna* 8-10 kan elevar visast bort i inntil tre dagar. Elevar i vidaregåande opplæring kan visast bort i inntil fem dagar. Den daglege leiaren av skolen vedtek sjølv bortvising etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Foreldra til elevar på *årstrinna* 1-7 skal varslast før det blir sett i verk bortvising for resten av dagen.

Når ein elev i vidaregåande skole vedvarande har vist ei framferd som i alvorleg grad går ut over orden og arbeidsro på skolen, eller når ein elev alvorleg forsømmer pliktene sine, kan eleven etter vedtak av *heimfylket* visast bort for resten av skoleåret. I samband med eit vedtak om bortvising for resten av skoleåret kan *heimfylket* også vedta at eleven skal miste retten til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3-1. *Heimfylket* kan ikkje overlata til skolen å

gjere vedtak etter leddet her om bortvisning eller tap av retten til vidaregåande opplæring.
Norske vidaregåande skolar i utlandet gjer sjølv vedtak om bortvising

Før det blir gjort vedtak om bortvising eller tap av rettar, skal ein vur dere å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak.

Ved avgjerd etter desse reglane gjeld forvaltningslova. Avgjerd om bortvising og tap av retten til vidaregåande opplæring er enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Departementet er klageinstans.

§ 3-11. Rådgiving

Elevane har rett til nødvendig rådgiving om utdanning, yrkestilbod og yrkesval og om sosiale spørsmål. Departementet kan gi nærare forskrifter.

§ 3-12. Fritak frå aktivitetar m.m.

Opplæringslova § 2-3a gjeld tilsvarande for elevar i grunnskolar godkjende etter lova her. Retten til fritak frå aktivitetar m.m. gjeld likevel ikkje for elevar i grunnskolar som er oppretta av *religiøse grunnar*. Departementet er klageinstans for enkeltvedtak etter *føresegna*.

§ 3-13. Permisjon frå den pliktige grunnskoleopplæringa

Når det er forsvarleg, kan skolen etter søknad gi den enkelte eleven i grunnskolen permisjon inntil to veker. *Ved avgjerd etter føresegna gjeld forvaltningslova. Avgjerd om permisjon er enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Departement et er klageinstans.*

Kapittel 4. Personalet i skolen

§ 4-1. Leining

Kvar skole skal ha ei forsvarleg fagleg, pedagogisk og administrativ leining. Skolen skal ha ein dagleg leiar.

§ 4-2. Kompetansekrav til undervisningspersonalet

For undervisningspersonalet ved skolar som er godkjende etter lova her, gjeld dei kompetansekrava som følgjer av § 10-1 i opplæringslova med tilhøyrande forskrift.

Dersom det ikkje er søkjarar som fyller kompetansekrava etter første og andre ledd, kan andre tilsetjast mellombels. Med mindre det er avtalt ein kortare tilsetjingsperiode, skal tilsetjinga vare til og med 31. juli.

Ved tilsetjing av undervisningspersonale ved skolar som *er godkjend som ei anerkjend pedagogisk retning*, kan departementet også godkjenne alternative kompetansekrav til dei som følgjer av § 10-1 i opplæringslova med tilhøyrande forskrift. Ved tilsetjing av undervisningspersonale ved skolar som *er godkjend på eit religiøst grunnlag*, kan departementet også godkjenne tilleggskompetansekrav til dei som følgjer av § 10-1 i opplæringslova med tilhøyrande forskrift. Ved tilsetjing gjeld arbeidsmiljølova §§ 13-3 og 13-4 og *diskrimineringslova §§ 4 og 7*.

§ 4-3. Krav om politiattest

Den som skal tilsetjast i ein grunnskole godkjend etter lova her, må leggje fram politiattest. Attesten skal vise om vedkommande er sikta, tiltalt eller dømd for seksuelle overgrep mot barn. Personar som er dømde for seksuelle overgrep mot barn, kan ikkje bli tilsette.

Styret kan krevje politiattest etter første ledd også for andre personar som regelmessig oppheld seg i grunnskolen.

Den som skal tilsetjast i ein vidaregåande skole godkjend etter lova her, må leggje fram politiattest. Attesten skal vise om vedkomande er sikta, tiltalt eller dømd for seksuelle overgrep.

Departementet kan gi nærare forskrifter.

§ 4-4. Lønns- og arbeidsvilkår

Ved skolar som er godkjende etter denne lova, *har undervisningspersonalet rett* til lønns- og arbeidsvilkår som i tilsvarende offentlege skolar.

Kapittel 5. Styrings- og rådsorgan

§ 5-1. Styret

Som øvste ansvarlege organ skal kvar skole ha eit styre. Skolen sitt styre skal oppnemnst i samsvar med det rettsgrunnlaget skolen blir driven etter.

Rett til å vere til stades på møte i styret, til å seie meininga si og få denne tilført protokollen, har:

- a) ein representant oppnemnd av vertskommunen når det gjeld ein grunnskole, ein representant oppnemnd av fylkeskommunen når det gjeld ein vidaregåande skole,
- b) ein representant for elevrådet ved skolar som har slikt råd,
- c) ein representant frå foreldrerådet ved skolar som har slikt råd,
- d) ein representant for undervisningspersonalet ved skolen,
- e) ein representant for andre tilsette ved skolen,
- f) dagleg leiar av skolen.

Departementet kan i særskilte tilfelle gi dispensasjon frå bokstavane a til f.

Ved handsaming av saker der det gjeld teieplikt etter lov og forskrift, skal styret sørge for at personar med møterett som er under aldersgrensa for å vere myndige, må forlate møtet.

§ 5-2. Styret sine oppgåver

Styret har den øvste leiinga av skolen og skal sjå til at skolen blir driven i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

Styret skal:

- a) sjå til at elevar i opplæringspliktig alder som blir tekne inn ved skolen, får oppfylt retten til grunnskoleopplæring, og melde frå til foreldra og heimkommunen til elevar som over lengre tid ikkje møter fram til undervisninga utan lovleg grunn,
- b) fastsetje storleiken på skolepengane,
- c) vedta skolen sitt budsjett og rekneskapen,
- d) fastsetje inntaks- og ordensreglement for skolen,
- e) fremje saker om flytting etter § 3-3 første ledd og bortvising etter § 3-10 andre ledd,
- f) ha det øvste økonomiske ansvaret for skolen si drift, *under dette ansvar for at skolen har ei forsvarleg økonomi- og rekneskapsforvaltning,*
- g) sjå til at offentlege tilskot og skolepengar kjem elevane til gode,
- h) sjå til at offentlege krav og føresetnader for verksemda blir oppfylte.
- i) sørge for å ha rett og nødvendig kompetanse i verksemda. Styret skal ha eit svtstem som

gir undervisningspersonale, skoleleiarar og personale med sær oppgåver ved skolen høve til nødvendig kompetanseutvikling, med sikte på å fornye og utvide den faglege og pedagogiske kunnskapen og å halde seg orienterte om og vere på høgde med utviklinga i skolen og samfunnet.

j) *tilsetje dagleg leiar*

Styret skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i gjeldande lover og forskrifter, og føresetnadene for godkjenninga blir oppfylte. Styret skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatane frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 7-2 femte ledd.

I andre saker enn dei som følgjer av andre og tredje ledd, kan styret med 2/3 fleirtal delegere avgjerdsretten.

§ 5-3. Elevråd

Ved grunnskolar skal det vere elevråd for *årstrinna* 5-10 med representantar *for elevane*. *Skolen fastset talet på elevrepresentantar*. Alle vidaregåande skolar skal ha eit elevråd på minst 5 medlemmer med varamedlemmer.

Elevrådet blir valt av elevane ved skriftleg røysting. Representantane skal veljast seinast tre veker etter at skolen har teke til om hausten.

Elevrådet skal blant anna fremje fellesinteressene til elevane på skolen og arbeide for å skape eit godt lærings- og skolemiljø.

§ 5-4. Foreldreråd

Ved kvar grunnskole skal det vere foreldreråd, der alle foreldre som har barn i skolen, er medlemmer. Foreldrerådet kan velje eit arbeidsutval.

Foreldrerådet skal fremje fellesinteressene til foreldra og medverke til at elevar og foreldre tek aktivt del i arbeidet for å skape eit godt skolemiljø. Foreldrerådet skal arbeide for å skape godt samhold mellom heimen og skolen, leggje til rette for trivsel og positiv utvikling hjå elevane og skape kontakt mellom skolen og lokalsamfunnet.

Kapittel 6. Offentlege tilskot og skolepengar *m.m.*

§ 6-1. Statstilskot

Godkjente skolar får statstilskot til godkjend opplæring etter denne føresegna.

1. *Skolane får statstilskot med 85 prosent av eit tilskotsgrunnlag per elev. Til grunn for tilskotsgrunnlaget ligg gjennomsnittlege driftsutgifter per elev i den offentlege skolen. Tilskotsgrunnlaget blir korrigert for utgifter som den offentlege skolen har, men som ikkje skal inngå i tilskotsgrunnlaget. Tilskotsgrunnlaget bereknast særskilt for barnesteget, ungdomsteget og dei ulike utdanningsprogramma i vidaregåande opplæring.*

Grunnskolar får innarbeidd 100 prosent av gjennomsnittlege utgifter til pensjonsinnskot i offentlege skolar i tilskotsgrunnlaget. Vidaregåande skolar får innarbeidd 85 prosent av gjennomsnittlege utgifter til pensjonsinnskot i offentlege skolar i tilskotsgrunnlaget.

For grunnskolar skal det takast omsyn til skilnaden i utgifter mellom små, mellomstore og store skolar. For grunnskolar i Noreg skal det takast omsyn til skilnaden i utgiftene i den kommunen skolen ligg og utgiftene på landsbasis.

2. *Skolane for funksjonshemma får likevel alle driftsutgifter dekte ved statstilskot etter ein normalsats per elev per skoleår.*

Departementet kan gi forskrifter om dokumentasjon for elevtal og om rapportering av elevtal. Førseegna gjeld ikkje skolar som er godkjende etter § 6A-1, jf. § 6A-8.

§ 6-2. Skolepengar

Skolar som får statstilskot etter § 6-1 nr. 1 kan krevje inn skolepengar. Styret fastset storleiken på skolepengane. Skolepengane kan utgjere inntil 15 % av tilskotsgrunnlaget, med eit beløp fastsett av departementet i tillegg for dekning av utgifter til husleige/kapitalkostnader. Departementet kan i særskilde tilfelle og etter søknad gi ein tidsavgrensa dispensasjon for høgare skolepengar.

Grunnskolar kan ikkje krevje noka form for betaling frå elevar eller foreldre utover det som følgjer av denne førseegna.

Vidaregåande skolar kan ikkje krevje noko form for betaling for opplæringa frå elevar eller foreldre utover det som følgjer av denne førseegna. Vidaregåande skolar kan påleggje elevane å halde seg med undervisningsmateriell og utstyr til eige bruk som opplæringa til vanleg gjer det nødvendig å ha, og dei kan krevje betaling av elevane for utgifter til å kopiere slikt materiell.

§ 6-3. Krav til bruken av offentlege tilskot og skolepengar

Alle offentlege tilskot og skolepengar skal kome elevane til gode. Dette inneber mellom anna at skolen ikkje kan

- a) gi utbytte eller på annan måte overføre overskot til eigarane eller deira nærståande verken når skolen er i drift eller om drifta opphørar.*
- b) pådra seg kostnader i form av leigeutgifter for eigedom eller lokale som tilhører skolens eigarar eller deira nærståande eller på annan måte pådra seg kostnader som kan innebere at alle offentlege tilskot eller eigendelar frå elevane ikkje kjem elevane til gode.*

Departementet kan gi forskrifter, mellom anna om krav om vedtektsfesting av forbod mot utbytte eller anna overføring som nemnt i første ledd bokstav a.

§ 6-4. Statstilskot til kompletterande undervisning

Til statsborgarar i Noreg eller i ein annan EØS-stat som er elevar ved utanlandske eller internasjonale grunnskolar i Noreg eller grunnskole i utlandet, og som ikkje er elev ved skole som er godkjend etter lova her, kan det givast tilskot til kompletterande undervisning.

Departementet kan gi nærare forskrifter.

§ 6-5. Opphevast

§ 6-6. Opphevast

Kapittel 6A. Vidaregåande skolar som gir yrkesretta opplæring som ikkje blir gitt ved vidaregåande offentlege skolar

§ 6A-1. Godkjenning av skolar som gir yrkesretta opplæring som ikkje blir gitt ved vidaregåande offentlege skolar

Godkjende skoler, som gir yrkesretta opplæring som ikkje blir gitt ved offentlege vidaregåande skolar og er i drift 1. april 2007, har rett til statstilskot og til å drive verksemd etter lova. Departementet kan i særlege tilfelle etter søknad godkjenne driftsendringar. For skolar som er godkjende etter førseegna her, gjeld reglane i dette kapitlet.

Departementet kan i forskrift fastsetje fristar i samband med søknad om driftsendringar.

§ 6A-2. Krav til innhald og vurdering i opplæringa

Skolen skal drive verksemda si etter læreplanar godkjende av departementet. Det må gå fram av planane kva slag vurderingsformer og dokumentasjon skolen skal nytte. Skolen skal ha læreplanar som er på nivå med planar for offentleg vidaregåande opplæring. *Opplæringa skal vere på norsk eller samisk. I samband med godkjenninga fastset departementet kva for tilbod skolen kan gi og maksimalt elevtal på det ei nskilde tilbodet.*

Departementet kan gi forskrifter om vurdering av elevar, klage på vurdering, eksamen og dokumentasjon.

§ 6A-3. Inntak av elevar

Skolane skal ha heile landet som inntaksområde. Dei skal stå opne for alle som fyller vilkåra for inntak i offentlege skolar.

Ved inntak skal ungdom med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3-1 prioriterast føre vaksne søkjarar med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 4A-3. Skolane kan også ta inn vaksne søkjarar utan rett til vidaregåande opplæring.

Skolane skal ha eit inntaksreglement som viser prioriteringa av søkjarar, dersom søkinga er større enn kapasiteten til skolen. Reglementet skal innehalde reglar for prioritering ut frå saklege omsyn. Inntaksreglementet skal liggje innanfor den avgrensinga som følgjer av første og andre ledd. Skolen avgjer i samsvar med reglementet kven av søkjarane som skal takast inn.

Departementet kan gi forskrifter om inntak av utanlandske søkjarar.

Ved avgjerd etter desse reglane gjeld forvaltningslova. Avgjerd om inntak er enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Departementet er *klageinstans*.

§ 6A-4. Kompetansekrav til undervisningspersonalet

For undervisningspersonalet ved skolar godkjende etter § 6A-1, fastset styret krav til kompetanse, dersom departementet i det einskilde tilfellet ikkje har fastsett noko anna.

Dersom det ikkje er søkjarar som fyller kompetansekrava etter første ledd, kan andre tilsetjast mellombels. Med mindre det er avtalt ein kortare tilsetjingsperiode, skal tilsetjinga vare til og med 31. juli.

Ved tilsetjing gjeld *arbeidsmiljølova* §§ 13-3 og 13-4 og *diskrimineringslova* §§ 4 og 7.

§ 6A-5. Lønns- og arbeidsvilkår

Ved skolar godkjende etter § 6A-1 fastset styret lønns- og arbeidsvilkåra.

§ 6A-6. Bortvising

Skolen kan fastsetje i ordensreglementet at elevar som alvorleg eller fleire gonger bryt reglementet, kan visast bort frå undervisninga. Elevar kan visast bort i inntil fem dagar. Den daglege leiaren av skolen vedtek sjølv bortvising etter å ha rådført seg med lærarane til eleven.

Når ein elev vedvarande har vist ei framferd som i alvorleg grad går ut over orden og arbeidsro på skolen, eller når ein elev alvorleg forsømmer pliktene sine, kan eleven etter vedtak av styret visast bort frå resten av det kurset eleven er teken inn *på*.

Før det blir gjort vedtak om bortvising, skal skolen vurdere andre hjelpe- eller refsingstiltak.

Ved avgjerd etter desse reglane gjeld forvaltningslova. Avgjerd om bortvising er enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Departementet er *klageinstans*.

§ 6A-7. Andre føresegner

For skolar som er godkjende etter § 6A-1 gjeld

- § 1-1 om formålet med lova
- § 1-2 om verkeområdet
- § 2-2 om krav til verksemda til skolen
- § 2-4 om krav til undervisningslokale og skolemiljø
- § 3-3 tredje ledd om skolegangen, jf. § 6A-6
- § 3-4 om tilpassa opplæring og organisering av elevane i grupper
- § 3-8 om helsetilsyn
- § 3-9 om ordensreglement og liknande
- § 3-11 om rådgiving
- § 4-1 om leiging
- § 5-1 om styret, med unntak av bokstavane a) og c)
- § 5-2 om styret sine oppgåver, med unntak av bokstavane a) og e)
- § 5-3 om elevråd, med unntak av første ledd første og andre punktum
- § 7-1 om budsjett, rekneskap og rapportering
- § 7-2 om tilsyn m.m.
- § 7-2A om moglege reaksjonsformer
- § 7-3 om teieplikt
- § 7-4 om opplysningsplikt til barneverntenesta
- § 7-5 om opplysningsplikt til sosialtenesta.

§ 6A-8. Offentlege tilskot og skolepengar m.m.

Alle offentlege tilskot og skolepengar frå elevane skal kome elevane til gode. Dette inneber mellom anna at skolen ikkje kan

- a) gi utbyte eller på annan måte overføre overskot til eigarane eller deira nærstående, verken når skolen er i drift eller ved opphør av drifta
- b) pådra seg kostnader i form av leigeutgifter for eigedom eller lokale som tilhører skolens eigarar eller deira nærstående, eller på annan måte pådra seg kostnader som kan innebære at alle offentlege tilskot eller eigendelar frå elevane ikkje kjem elevane til gode.

Skolane får statstilskot til godkjend opplæring. For skolar godkjende etter § 6A-1 blir 75 prosent av dei driftsutgiftene som kjem inn under tilskotsgrunnlaget, dekte ved statstilskot. Tilskotet blir rekna ut frå ein normalsats. Føresetnaden er at elevane får undervisning som minst svarer til eit halvt skoleår.

Skolane kan krevje inn skolepengar. Styret fastset storleiken på skolepengane. Skolepengane kan utgjere inntil 25 % av det tilskotsgrunnlaget, med eit beløp fastsett av departementet i tillegg for dekning av utgifter til husleige/kapitalkostnader. Departementet kan i særskilde tilfelle og etter søknad gi ein tidsavgrensa dispensasjon for høgare skolepengar.

Skolane kan ikkje krevje noko form for betaling for opplæringa frå elevar eller foreldre utover det som følgjer av denne føresegna. Skolane kan påleggje elevane å halde seg med undervisningsmateriell og utstyr til eige bruk som opplæringa til vanleg gjer det nødvendig å ha, og dei kan krevje betaling av elevane for utgifter til å kopiere slikt materiell.

Departementet kan gi forskrifter om dokumentasjon for og om rapportering av elevtal. Departementet kan også gi forskrifter, mellom anna om krav om vedtektsfesting av forbod mot utbyte eller anna overføring som nemnt i første ledd bokstav a.

Kapittel 7. Diverse

§ 7-1. Budsjett, rekneskap og rapportering

Skolane skal følgje rekneskapslova og bokføringslova og ha revisjon i samsvar med revisorlova. Skolane må leggje fram budsjett og revidert rekneskap etter forskrifter fastsette av departementet.

Departementet kan gi forskrift om krav til rapportering av informasjon om ressursbruk og tenesteproduksjon til bruk i nasjonale informasjonssystem.

§ 7-2. Tilsyn m.m.

Departementet fører tilsyn med skolar godkjende etter denne lova og skal i den samanheng ha tilgjenge til skoleanlegg og dokumentasjon.

Ved opphør av skoledrifta kan departementet i alle tilfelle krevje tilbakeført gjenstående midlar som skriv seg frå det offentlege tilskotet.

Departementet kan gi forskrifter som pålegg dei ansvarlege for opplæringsverksemd etter denne lova og dei som mottar slik opplæring å gi opplysningar og delta i evalueringar og rapportere om forhold som er av betydning for evaluering av opplæringsverksemda som er omfatta av denne lova.

§ 7-2A. Moglege reaksjonsformer

Dersom det blir oppdaga forhold som står i strid med denne lova, i strid med forskrifter gitt med heimel i lova eller i strid med føresetnadene for godkjenninga, kan departementet gi pålegg om å rette på forholda.

Departementet kan halde attende tilskotet eller dra godkjenninga attende dersom vilkåra i denne lova, vilkår i forskrifter gitt med heimel i lova eller føresetnadene for godkjenninga ikkje blir fylte. Departementet kan òg krevje attende for mykje utbetalt tilskot, og tilskotsmidlar som er brukte i strid med denne lova, i strid med forskrifter gitt med heimel i lova eller i strid med føresetnadene for godkjenninga.

Første og andre ledd gjeld også dersom det er oppdaga forhold som står i strid med andre lover og forskrifter og forholdet svekkjer tilliten til skolen.

§ 7-3. Teieplikt

Reglane om teieplikt i forvaltningslova gjeld ved behandling av saker etter denne lova.

§ 7-4. Opplysningsplikt til barneverntenesta

Personalet i skolar etter denne lova skal i arbeidet sitt vere på vakt overfor forhold som kan føre til tiltak frå barneverntenesta.

Utan hinder av teieplikta skal personalet av eige tiltak gi opplysningar til barneverntenesta når det er grunn til å tru at eit barn blir mishandla i heimen, eller når det ligg føre andre former for alvorleg omsorgssvikt, jf. barnevernlova §§ 4-10 til 4-12, eller når eit barn har vist vedvarande alvorlege åtferdsvanskar, jf. § 4-24 i den same lova. Også etter pålegg frå dei organa som er ansvarlege for å gjennomføre barnevernlova, skal personalet gi slike opplysningar.

§ 7-5. Opplysningsplikt til sosialtenesta

Personalet i skolar etter denne lova skal i klientsaker gi råd og rettleiing til sosialtenesta. Personalet skal vere på vakt overfor forhold som bør føre til tiltak frå sosialtenesta, og skal av eige tiltak gi sosialtenesta opplysningar om slike forhold. Av eige tiltak kan opplysningar berre givast med samtykke frå eleven, eventuelt frå foreldra, eller så langt opplysningane elles kan givast utan hinder av teieplikta.

§ 7-6. Straffeansvar

Dersom ein elev i grunnskolen utan å ha rett til det har fråvær frå den pliktige opplæringa, kan foreldra eller andre som har omsorg for eleven, straffast med bøter dersom fråværet kjem av at dei har handla forsettleg eller aktlaust. Offentleg påtale blir ikkje reist utan når kommunen set fram krav om slik påtale.

Kapittel 8. Slutføresegner

§ 8-1. Overgangsreglar

Departementet fastset nærare overgangsreglar.

§ 8-2. Føresegn om oppheving

Kapittel 6A i lova gjeld fram til 1. juli 2010. Det same gjeld § 6-1 siste ledd siste punktum.

§ 8-3. Iverksetjing

Lova tek til å gjelde frå 1. oktober 2003.

Samstundes blir lov 14. juni 1985 nr. 73 om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring (privatskulelova) oppheva.